

Regeringen
Försvarsdepartementet
och sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

STRA PLAN

Försvarsmaktens Budgetunderlag för år 2003 med Särskilda redovisningar

(15 bilagor, varav fyra hemliga samt tolv underbilagor, varav nio hemliga)

Härmed överlämnas rubricerat underlag.

Grunder

Föreliggande budgetunderlag med förslag till verksamhet för år 2003 (BU 03) grundas på riksdagens försvarsbeslut för perioden 2002-2004. I avvaktan på riksdagsbeslut baseras Försvarsmaktens förslag till verksamhet därutöver på regeringens proposition *Bättre villkor för totalförsvarspliktiga* (2001/02:11). Vidare har regeringens planeringsdirektiv 2001-11-29 *Planeringsföresättningar för Försvarsmakten för 2003-2005* lagts till grund för utarbetandet av BU 03.

Försvarsmakten genomför i enlighet med statsmakternas beslut ominriktning mot en ny försvarsmakt. Huvudsyftet med denna ominriktning är att skapa ett flexibelt insatsförsvar med förmåga till anpassning mot en i framtiden breddad hot- och riskbild. Genomförandet av ominriktningen påverkar och innehåller krav på förändringar inom samtliga verksamhetsgrenar. I den pågående processen är utveckling av ett nätverksbaserat försvar en av grunderna och är därmed en prioriterad del i den långsiktiga utvecklingen av Försvarsmaktens förmågor.

Försvarsmaktens förmåga att delta i internationella operationer samt förmåga till långsiktig anpassning ges prioritet vid utveckling av insatsorganisationen. Inom grundorganisationen genomförs en omfattande utvecklings- och avvecklingsverksamhet, varvid organisationen anpassas till framtida verksamhetsvolym och kompetensbehov.

()

En ominriktning, av den omfattning som nu pågår, ställer särskilda krav på såväl planering som genomförande. Planeringen måste innehålla en hög grad av flexibilitet så att den successivt kan anpassas till de erfarenheter som vinnas i takt med genomförandet av ominriktningen. Samtidigt är det väsentligt att de grundläggande förutsättningarna ligger fast och ger stabilitet åt såväl planering som genomförande av förändringsarbetet.

Planeringsförutsättningar

Utveckling av insatsförmågan vid förband anmälda till internationella styrkeregister inklusive genomförande av beslutade internationella insatser, säkerställande av förmågan att utveckla demonstrator nätverksbaserat försvar 2005, operativ förmåga hos Fg 1-förbanden samt exportstöd utgör de för verksamheten prioriterade målen.

En hög ambition såväl inom förbandsverksamheten som materielförsörjningen är en förutsättning för att ovanstående mål skall kunna uppnås. Inom förbandsverksamheten måste den direkta utbildnings- och övningsverksamheten ges prioritet. Genomförandet av planerad materiell förnyelse bygger såväl på genomförandet av nationella projekt som projekt inom ramen för internationella samarbeten.

Försvarsmakten har med budgetunderlag för år 2002 redovisat förslag på verksamhet som innebär fortsatt ominriktning ledande mot ett flexibelt nätverksbaserat insatsförsvar med förmåga till anpassning mot framtida hot och risker. Genomförandet av föreslagen verksamhet bygger på att de för planeringen styrande förutsättningarna ligger fast. Försvarsmakten kan nu konstatera att så inte är fallet.

Regeringens direktiv avseende planeringsförutsättningar för åren 2003-2005 innehåller i grunden förändrade förutsättningar för planering och genomförande av verksamheten. Försvarsmakten skall enligt regeringens direktiv i sin planering utgå från att anslagspost 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser ökas med 215 miljoner kronor år 2003 och att beloppet därefter planeras öka till 515 miljoner kronor år 2004 och 815 miljoner kronor år 2005.

Förslag till planering för perioden 2003-2005

Med givna planeringsförutsättningar som grund måste ambitionen inom vissa verksamhetsområden justeras om verksamheten sammantaget skall kunna genomföras inom de av statsmakterna beslutade ekonomiska ramarna. En sådan justering av ambitionen krävs i närtid för att säkerställa att verksamheten långsiktigt skall kunna balanseras mot dimensionerande mål.

Föreslagen planering innehåller under de närmaste åren en kraftsamling till utveckling av insatsförmågan vid förband som anmälts till internationella styrkeregister inklusive genomförande av beslutade internationella insatser, utveckling av operativ förmåga hos de högst prioriterade förbanden samt utveckling av demonstrator för nätverksbaserat försvar. Härutöver genomförs den exportstödsverksamhet som nu beslutats.

I föreslagen planering har, inom förbandsverksamheten, utbildnings- och övningsverksamheten prioriterats. En översyn av Försvarets utbildningssystem påbörjas under 2002, bl a i syfte att ytterligare förbättra förutsättningarna för samövningar i bataljon inom brigads ram och härigenom öka den operativa effekten av verksamheten.

I budgetunderlaget för år 2002 anmälde Försvaretsmakten sin avsikt att inom ramen för budgetunderlaget för år 2003 redovisa möjligheterna att sänka ambitionen avseende förmåga till tillväxt i syfte att frigöra resurser för en ökad ambition inom övningsverksamheten. Fortsatt utveckling av förmågan vid förband anmälde till multinationella styrkeregister motiverar en sådan ambitionsökning.

Analys av de materiella mobiliseringsenheterna har genomförts utifrån operativa och ekonomiska aspekter i syfte att klarlägga möjligheterna att frigöra resurser för en successiv ambitionsökning inom övningsverksamheten. Materiella mobiliseringsenheter innehåller en mängd olika system med varierande teknisk och taktisk modernitet eller status. Försvaretsmakten anser att nuvarande inriktning av förmågan till tillväxt till del låser ekonomiska resurser, vilka skulle kunna utnyttjas för att bidra till en ökad ambition inom övningsverksamheten. Föreslagen planering innehåller därför en sänkt ambition avseende tillväxtförmåga, bl a genom avveckling av materiella mobiliseringsenheter.

För att ytterligare öka säkerheten i planeringen har reduceringar av nuvarande personalvolym genomförts bl a inom Försvarets centrala ledning. Detta åstadkoms genom en effektivisering och ökad samordning inom nuvarande organisation. Reduceringen av det härigenom minskade totalbehovet av yrkesofficerare genomförs till del genom temporära begränsningar inom rekrytering.

Materiell förnyelse genomförs så att insatsorganisationens samlade operativa förmåga svarar mot dimensionerande krav. Planeringen för perioden 2003-2005 innehåller därför en tydlig prioritering av materielförsörjningen till förband anmälde till internationella styrkeregister, utveckling av ett nätverksbaserat försvar samt internationellt materielsamarbete inom ramen för ingångna avtal.

Föreslagen verksamhet innebär att planerad avveckling och omstrukturering till sin huvuddel genomförs under den period budgetunderlaget omfattar. Samtidigt kommer grundorganisationen under denna period utvecklas till att innehålla den personal- och infrastruktur som är en förutsättning för fortsatt utveckling mot ett insatsförsvar med anpassningsförmåga mot en i framtiden breddad hot- och riskbild.

Vidare innebär föreslagen planering att insatsorganisationen kommer att svara mot de krav på internationell förmåga som följer av regeringens beslut om anmälan av förband och resurser till PFF-samarbetet (PARP) respektive EU HFC. Samtidigt kommer insatsorganisationen enligt Försvarsmaktens bedömning att innehålla den grundläggande försvarsförmåga som regeringen anger som en förutsättning för beslutad reducering och omstrukturering av den samlade organisationen.

Försvarsmakten har, med grund i regeringens planeringsdirektiv, övervägt två principiella alternativ för finansiering av en ökning av anslagspost 6:1:2. Ambitionssänkning och ytterligare rationalisering inom förbandsverksamheten har prövats men inte bedömts möjlig. Redan i nu planerad nivå erfordras en successiv ökning av ambitionen inom förbandsverksamheten för att innehålla angiven förmåga hos förband anmälda till internationella styrkeregister. Det har heller inte visat sig möjligt att, med motsvarande ambitionssänkningar inom materieförsörjningen, utforma en planering som på rimlig nivå tillgodoser de krav på materiell förnyelse som genomförandet av planerad ominriktning förutsätter. För att utforma en planering inom oförändrade ekonomiska ramar inkluderande en förstärkning av anslaget 6:1:2 enligt ovan bedöms ett val behöva ske mellan utveckling av förmågor inom insatsorganisationen alternativt ett fullföljande av redan inlett respektive planerat materielsamarbete.

För att möjliggöra en förstärkning av anslagspost 6:1:2 under år 2003, i enlighet med regeringens planeringsdirektiv 2001-11-19, har Försvarsmakten i planeringen genomfört vissa reduceringar och senareläggningar av planerad materielanskaffning. Anskaffning som planerats för förband med beredskap för internationella insatser och demonstrator nätverksbaserat försvar har härvid givits prioritet.

Med hänsyn till vad som ovan redovisats kring ökade resursbehov bedömer Försvarsmakten det inte möjligt att, utan allvarliga ingrepp i såväl planerad materielanskaffning som utveckling av insats- respektive grundorganisation, frigöra resurser för en ytterligare utökad verksamhet inom Fredsfrämjande truppinsatser. Föreslagen planering förutsätter att utökning av medel för anslagspost 6:1:2 under åren 2004-2005 finansieras genom förstärkning av Försvarsmaktens ekonomiska resurser.

Försvarsmakten bedömer att utan en sådan förstärkning av nu beslutade ekonomiska ramar leder regeringens planeringsdirektiv till mycket allvarliga konsekvenser för genomförandet av försvarsbeslutet.

Långsiktig utveckling

Med genomförandet av nu fattat försvarsbeslut som grund skapas en plattform för fortsatt modernisering och utveckling av Försvarsmakten.

Omvärldsutvecklingen och händelser under de senaste åren visar tydligt på nödvändigheten av nu påbörjad ominriktning. Enskilda händelser, t ex terrorangreppet mot mål i USA den 11 september 2001, motiverar en ökad takt i omställningen samt inom vissa områden en reell ambitionsökning.

I samband med utarbetandet av föreliggande budgetunderlag har tydligt framkommit att en utveckling av de förmågor som krävs för att möta de hot som nu blir tydligare i sina konturer inte kan genomföras inom ramen för en prolongerad ekonomi.

Detta förhållande måste ägnas särskild uppmärksamhet i planeringen för perioden 2005 och framåt.

Hemställan

Mot bakgrund av de motiv som redovisas i föreliggande budgetunderlag och de särskilda redovisningarna hemställer Försvarsmakten om att:

- anslagssparandet på anslaget 6:2 (6:3) får disponeras av Försvarsmakten.

— o o o —

Ärendets principiella inriktning och Överbefälhavarens ställningstagande har behandlats i Försvarsmaktens direktion jämlikt 22-23 § i förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten.

Samverkan med arbetstagarorganisationerna har genomförts jämlikt avtalet ”Samverkan för utveckling inom Försvarsmakten”.

Beslut i detta ärende har fattats av general Johan Hederstedt. Föredragande har varit generalmajor Göran Gunnarsson. I den slutliga beredningen har också deltagit överste Peter Wretman.

Johan Hederstedt

Göran Gunnarsson

Bilagor

(Hemliga bilagor och underbilagor insänds med HKV skr 2002-03-01, H 23 383:80219)

1. (H) Konsekvensredovisning med anledning av Försvarets förslag till planering
2. (Ö) Insatsorganisationsöversikt
3. (H) Försvarets förslag till fortsatt utveckling av internationell förmåga
4. (Ö) Förband som är anmälda till internationella styrkeregister och har intagit beredskap eller intar beredskap under 2003
5. (Ö) Sammanställning av särskilda redovisningar enligt regleringsbrev och regeringsbeslut
6. (Ö) Särskilda redovisningar rörande operativ förmåga, kompetenser och utveckling av insatsorganisationen m m
7. (H) Uppdrag 65 – Förslag till sänkt ambition avseende tillväxtförmåga
8. (Ö) Särskilda redovisningar rörande övnings- och utbildningsplaneringen
9. (Ö) Särskilda redovisningar rörande grundorganisationen m m
10. (Ö) Uppdrag 86 (RB 2001) – Åtgärdsplan syftande till att i högre takt än hittills öka antalet kvinnliga yrkesofficerare
11. (Ö) Särskilda redovisningar rörande internationell verksamhet
12. (Ö) Särskilda redovisningar rörande materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling
13. (H) Särskilda redovisningar och tabeller rörande materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling
14. (Ö) Särskilda redovisningar rörande finansiering
15. (Ö) Protokoll över slutlig samverkan vid Strategiledningen med arbetstagarorganisationerna angående BU 03/SR, ÅR 01 och PerP rapport 6

Underbilagor

(Hemliga underbilagor insänds med HKV skr 2002-03-01, H 23 383:80219)

- 3.1 (H) Försvarets slutliga förslag till utveckling inom ramen för PARP avseende detaljer i tidigare antagna partnerskapsmål
- 8.1 (Ö) Tabell – Planering avseende övningsverksamheten för perioden 2003-2005
- 9.1 (Ö) Tabell – Försvaretsattachéorganisationens utveckling åren 2003-2005
- 13.1 (H) Tabell – Plan för materielanskaffning
- 13.2 (H) Tabell – Plan för anskaffning av anslagsfinansierade anläggningar
- 13.3 (H) Tabell – Plan för forskning och teknikutveckling
- 13.4 (H) Tabell – Förslag till bemyndiganderam
- 13.5 (H) Tabell – Beställningsbemyndiganden för materielobjekt
- 13.6 (H) Tabell – Beställningsbemyndiganden för anslagsfinansierade anläggningar
- 13.7 (H) Tabell – Beställningsbemyndiganden för forskning och teknikutveckling
- 13.8 (H) Tabell – Behov av beställningsbemyndiganden för år 2003
- 15.1 (Ö) OFR/O yttrande över BU 03/SR samt PerP rapport 6

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2002-03-01

HKV beteckning
23 383:62418

Sida 7 (45)

Sändlista	Missiv samt bilagorna 2, 4-6, 8- 12 och 14-15 (öppet)	Bilaga 1 (H) Exemplar nr	Bilaga 3 (H) Exemplar nr	Bilaga 7 (H) Exemplar nr	Bilaga 13 (H) Exemplar nr
Regeringen (Fö)	25	1-20	1-20	1-20	1-20
Som orientering					
Utrikesdepartementet	2	-	21-22	21-22	21-22
Finansdepartementet	4	-	-	-	-
Arbetsgivarverket	2	-	-	-	-
Försvarsutskottet	25	23	23	23	23
Riksdagens revisorer	1	-	-	-	-
Riksdagens utredningstjänst	9	-	-	-	-
Luftfartsverket	1	-	-	-	-
Ekonomistyrningsverket	4	-	-	-	-
Statskontoret	2	24	24	24	24
OPIL	1	25	25	25	25
OPIL/OPL	1	26	26	26	26
OPIL/ATK	1	27	27	27	27
OPIL/MTK	1	28	28	28	28
OPIL/FTK	1	29	29	29	29
MD S	1	30	30	30	-
MD M	1	31	31	31	-
MD N	1	32	32	32	-
MD G	1	33	33	33	-
Samtl förbands-, skol- o centrach	1	-	-	-	-
FMLOG	1	-	-	-	34
FMV	1	35	35	35	35
Pliktverket	1	-	-	-	-
FHS	1	36	36	36	-
FRA	1	37	37	37	-
KBV	1	-	-	-	-
ÖCB	2	-	-	-	-
SRV	1	-	-	-	-
SPF	1	-	-	-	-
FOI	1	38	38	38	38
FORTV	1	39	39	39	39
Rådet för insyn i Försvars- makten	1	-	-	-	-
OFR	1	-	-	-	-
SACO-S	1	-	-	-	-
SEKO	1	-	-	-	-
OFR/O FM	1	-	-	-	-
OFR/S	1	-	-	-	-
SACO Försvar	1	-	-	-	-
SEKO Försvar	1	-	-	-	-
Värnpliktsrådet	1	-	-	-	-
Inom Högkvarteret					
ÖB	1	40	40	40	40
STF ÖB	1	41	41	41	41
C STRA	1	42	42	42	42
STF C STRA	1	43	43	43	43
STRA UTV	2	44-45	44-45	44-45	44-45
STRA PLAN	12	46-55	46-55	46-55	46-55

FÖRSVARSMAKTEN

HÖGKVARTERET

Datum
2002-03-01

HKV beteckning
23 383:62418

Sida 8 (45)

<u>Sändlista</u> (forts) <u>Inom Högkvarteret</u> (forts)	Missiv samt bilagorna 2, 4-6, 8- 12 och 14-15 (öppet)	Bilaga 1 (H) Exemplar nr	Bilaga 3 (H) Exemplar nr	Bilaga 7 (H) Exemplar nr	Bilaga 13 (H) Exemplar nr
STRA INRI	7	56-60	56-60	56-60	56-60
STRA CONTR	1	-	-	-	-
STRA EK	1	-	-	-	-
C KRI	1	61	61	61	61
STF C KRI	1	62	62	62	62
KRI PLAN	10	63-67	63-67	63-67	63
KRI MTRL	3	68	68	68	68-70
KRI LED	3	71	71	71	71
KRI MARK	3	72	72	72	72
KRI SJÖ	3	73	73	73	73
KRI LUFT	3	74	74	74	74
KRI UH	3	75	75	75	75
KRI VÄD	3	-	-	-	-
C GRO	1	76	76	76	76
STF C GRO	1	77	77	77	77
RIKSHVCH	1	78	78	78	78
GRO RIKSHV	1	79	79	79	-
GRO PLAN	10	80-84	80-84	80-84	80
GRO CONTR	1	85	85	85	85
GRO GEN	3	86	86	86	-
GRO UTB	3	87	87	87	-
GRO BEM	3	88	88	88	-
GRO FAST	3	-	-	-	-
GRO MILJÖ	3	-	-	-	-
GRO FRIV	3	89	89	89	-
CK BRB/VVK	1	-	-	-	-
GRO BALT	1	-	-	-	-
C MUST	1	90	90	90	90
STF C MUST	1	91	91	91	91
MUST ANA	1	92	92	92	-
MUST LÄGE	1	93	93	93	-
MUST UND	1	94	94	94	-
MUST SÄK	1	95	95	95	-
MUST Plan	1	96	96	96	96
C PERS	1	97	97	97	-
STF C PERS	1	98	98	98	-
PERS Plan	4	99	99	99	-
PERS UTV	1	100	100	100	-
C KANSLI	2	101	101	101	101
C SJV	1	102	102	102	-
SJV PLAN	1	103	103	103	-
C REV	1	-	-	-	-
C SÄKINSP	1	-	-	-	-
C JUR	1	104	104	104	-
C INFO	1	105	105	105	105
INFO	1	-	-	-	-
C PROT	1	-	-	-	-
C ADM	1	-	-	-	-
Reserv (STRA PLAN)	20	-	-	-	-
Arkivex	1	106	106	106	106

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. UTGÅNGSVÄRDEN.....	10
1.1 GRUNDVÄRDEN	10
1.2 FÖRSVARSMAKTENS OMINRIKTNING.....	10
1.3 RESULTAT ÅR 2001.....	12
1.4 LÄGET I FÖRSVARSMAKTEN.....	13
2. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR ÅREN 2003-2005	16
3. ÖVERVÄGANDEN SAMT INRIKTNING FÖR PLANERING PERIODEN 2003-2005	18
3.1 ÖVERVÄGANDEN	18
3.2 INRIKTNING FÖR PLANERINGEN 2003-2005	19
4. FÖRSLAG TILL MÅL OCH UPPDRAG FÖR ÅR 2003 SAMT PRELIMINÄRA MÅL OCH UPPDRAG FÖR ÅREN 2004-2005	23
4.1 FÖRSVARSMAKTENS HUVUDUPPGIFTER OCH KRAV PÅ FÖRMÅGOR I OLIKA AVSEENDEN....	23
4.1.1 Förslag till uppgifter	23
4.1.2 Anpassningsförmåga	23
4.1.3 Nätverksbaserat försvar	24
4.1.4 Doktrinutveckling	25
4.2 MÅL FÖR INSATSORGANISATIONEN.....	25
4.2.1 Insatsorganisatoriska förändringar.....	26
4.2.2 Materiell förnyelse i insatsorganisationen	26
4.3 MÅL FÖR GRUNDORGANISATIONEN	28
4.3.1 Grundorganisatoriska förändringar.....	28
4.4 MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN	29
4.4.1 Förbandsverksamhet	29
4.4.2 Beredskap	35
4.4.3 Incidentinsatser	38
4.4.4 Internationella insatser.....	38
4.4.5 Stöd till samhället.....	38
4.4.6 Materiel och anläggningar samt forskning och teknikutveckling.....	39
5. FÖRSLAG TILL FINANSIERING PERIODEN 2003-2005	41
5.1 PLANERINGSRAMAR FRÅN REGERINGEN	41
5.2 PLAN FÖR RESPEKTIVE ANSLAG	41
5.3 PROGNOSEN FÖR ÅR 2002 SAMT ÅREN 2003 TILL 2005.....	42
5.4 LÅNERAM FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	43
5.5 AVGIFTER OCH ANDRA INKOMSTER	43
5.6 RÄNTEKONTOKREDIT OCH ANSLAGSKREDIT	44
5.7 BEMYNDIGANDEN.....	45
5.8 ÖVRIGA FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR I KAP 2 FINANSIERING OCH KAP 3 UNDANTAG FRÅN EA-REGLER I RB FÖR ÅR 2002 ATT GÄLLA FR O M 2003	45

1. Utgångsvärden

1.1 Grundvärden

Föreliggande budgetunderlag med förslag till verksamhet för år 2003 (BU 03) grundas på riksdagens försvarsbeslut för perioden 2002-2004. I avvaktan på riksdagsbeslut baseras Försvarsmaktens förslag till verksamhet därutöver på regeringens proposition *Bättre villkor för totalförsvarspliktiga* (2001/02:11). Vidare har regeringens planeringsdirektiv 2001-11-29 *Planeringsförutsättningar för Försvarsmakten för 2003-2005* lagts till grund för utarbetandet av BU 03.

Budgetunderlaget har utformats i enlighet med *Regleringsbrev för 2002 avseende verksamhet inom utgiftsområde 6 Totalförsvar under Försvarsdepartementet* (regeringsbeslut 6, 2001-12-13, Fö2001/2821/EPS).

Utgående från dessa förutsättningar redovisas förslag till en inriktning för verksamheten vilken i nuvarande omvärldsläge tillgodoser kraven på förmåga att hävda territoriell integritet, bidra till fred och säkerhet i omvärlden samt stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred. Mot bakgrund av samma förutsättningar redovisas förslag till verksamhet syftande till att upprätthålla beredskap och förmåga att möta de begränsade militära insatser som befintliga resurser i närområdet medger samt planering för anpassning till förändrat omvärldsläge.

Vidare redovisas bl a förslag till mål och uppdrag inom verksamhetsområdena för att innehålla de krav som regeringen ställt för perioden 2003-2005.

1.2 Försvarsmaktens ominriktning

Syftet med ominriktningen är att utveckla Försvarsmakten från ett invasionsförsvar till ett flexibelt insatsförsvar med förmåga till anpassning mot nya hot och risker. Härvid skall Försvarsmaktens förmåga att bidra till fred och säkerhet i omvärlden vara högt prioriterad. Ominriktningen innebär en försvarsmakt med mindre volym än tidigare, men med kvalitet och allsidig sammansättning så att krav på operativ förmåga och tillgänglighet kan tillgodoses. I Försvarsmaktens fortsatta arbete med ominriktningen utgör de målbilder som utarbetas inför försvarsbeslut 2004 viktiga ingångsvärden.

Inför försvarsbeslutet 2004 prioriteras de förband som krävs för att upprätthålla en grundläggande försvarsförmåga och förband anmälda till internationella styrkeregister. Dessutom prioriteras vissa kompetenser inom ramen för utveckling mot ett nätverksbaserat försvar. Vidare skall Försvarsmakten årligen överse ambitionsnivåerna i anbefalld beredskap.

Förmågan till väpnad strid inom ramen för ett nätverksbaserat försvar utgör, tillsammans med förmågan att genomföra operativt samordnade insatser, grunden för Försvarsmaktens verksamhet och utformning. Detta ställer krav på en balans mellan resurser för ledning, information och verkan.

Ominriktningen bedöms innebära nya och annorlunda krav på Försvarsmaktens personalförsörjning. Utveckling av ett för framtida behov lämpligt system för personalförsörjning är av stor betydelse. Det bör i ett långsiktigt perspektiv finnas utrymme för förändringar så att både värnpliktig och anställd personal får och kan delta i internationella missioner på ett utökat och annat sätt än idag.

För att uppnå de kvalitativa målen genomförs en successiv utveckling av utbildningssystemet, bland annat genom att utbildningen av krigsförband samordnas över landet. Resurserna för genomförande av utbildnings- och övningsverksamhet ökas efter hand. Övningsverksamheten skall årligen bedrivas via kompani- och bataljonsnivån (motsvarande) för att på sikt kunna genomföra övningar med operativt sammansatta insatsstyrkor.

Prioriteringen av förmågan att delta med förband i internationella operationer ställer krav på interoperabilitet samt utbildning riktad mot internationella åtaganden och beredskap. I ordinarie utbildning skall grundläggande förmåga att delta i internationella insatser skapas, dels genom nationell utbildning, dels genom medverkan i internationella övningar.

Anpassningen planeras för att kunna genomföras efterhand som behov uppstår. För att fastställa behov av anpassningsåtgärder krävs en strategisk planering. Inom ramen för denna planering skall behov av olika förmåga mot olika tidshorisonter och omvärldsutvecklingar med nya hot och risker kontinuerligt värderas. Försvarsmakten skall därför kontinuerligt anpassas genom successiva beslut som möter de förändringsbehov som uppstår. Inom denna process skall anpassningen ske genom utveckling, varvid bl a äldre system och materiel endast ianspråkats så länge det bedöms som kostnadseffektivt.

1.3 Resultat år 2001

Sammanfattning

Försvarsmaktens operativa förmåga och kompetenser har under året inom samtliga områden givits effekttillskott från främst verksamhetsområdena förbandsverksamhet, internationella insatser, anskaffning av materiel, bl a demonstratormateriel, samt forskning och teknikutveckling. Framförallt har effekterna på kompetensen att taktiskt leda verksamheten utvecklats liksom förmågan att i samverkan med andra nationer planera och genomföra internationella insatser.

Under år 2001 har Försvarsmakten fortsatt arbetet med ominriktning mot den fastlagda insats- och grundorganisationen. Ett omfattande arbete har därvid genomförts för att omhänderta obalansen mellan verksamhetens innehåll och de disponibla ekonomiska resurserna. Målet för förbandsverksamheten var bl a, att Försvarsmakten skulle gå skuldfri in i 2002. Det målet har nåtts.

Förbandsverksamhet

Förbandsverksamheten har genomförts så att de under året efterhand reviderade angivna målen uppnåtts. Kompetens att genomföra väpnad strid har upprätthållits. Därutöver har förberedelser för och införandet av ny underhållsstruktur, Försvarsmaktens logistik (FMLOG), genomförts.

Internationella insatser

Genomförd verksamhet har uppnått de angivna målen för år 2001. Härvid har utveckling skett främst avseende förmågan att genomföra fredsbevarande/framtvingande operationer och att lämna stöd till fredsfrämjande och humanitär verksamhet. Förmågan att i samverkan med andra länder planera och genomföra övningsverksamhet samt samordna internationella insatser har utvecklats. Internationell kompetens samt lednings- och logistikkompetens har därigenom förstärkts.

Materiel och anläggningar

Verksamhetsområdet har haft stor inverkan på Försvarsmaktens operativa förmåga och kompetenser.

Förnyelse av luftvärnssystem, leverans av flera olika typer av stridsfordon och artillerilokaliseringsradar samt anskaffning av materiel inom NBC-området, moderniseringar och anskaffning av tekniska system för ledning samt fortsatta leveranser och utveckling av JAS 39-systemet, inklusive utveckling av bas- och ledningssystemet samt utveckling och anskaffning av kvalificerad ammunition har gett effekttillskott till samtliga förbandstyper.

Forskning och teknikutveckling

Genomförd forskning och teknikutveckling svarar väl mot de behov som Försvarmakten har avseende fortsatt anpassningsförmåga. I första hand har effekt tillförts avseende kompetenser och för utveckling av operativa förmågor.

Tyngdpunkten har under 2001 legat inom följande områden:

- Spaningsförmåga och förmåga till informationsinhämtning mot luft-, yt- och undervattensmål.
- Ledningsförmåga på operativ och taktisk nivå genom studier av informations-systemteknik och –krigföring.
- Bekämpningsförmåga på det framtida slagfältet, förmåga till väpnad strid, telekrigsteknik, signaturanpassningsteknik, undervattensteknik samt vapenteknik.
- Skyddsförmåga i en framtida hot- och stridsmiljö.

Avseende mer okonventionella hot och angreppsmetoder har kunskapsuppbyggnad inom IT-området fortsatt. Samordnat inom totalförsvaret har NBC-studier genomförts.

1.4 Läget i Försvarmakten

Försvarmaktens samlade förmåga 2001-12-31

Bedömningen av Försvarmaktens förmåga att lösa huvuduppgifterna är gjord mot nuvarande säkerhets- och militärpolitiska läge och i förhållande till ställda krav. Under dessa förutsättningar bedöms förmågan att lösa de fyra huvuduppgifterna som erforderlig till god.

Vår operativa förmåga att möta mer omfattande militära operationer är beroende av successiva anpassningsåtgärder. Det är av stor vikt att rimlig förvarning kan skapas så att nödvändiga beredskapsåtgärder kan vidtas. Vår operativa förmåga är vidare beroende av att såväl personal som insatsförband kontinuerligt övas och utvecklas.

Sammantaget bedöms Försvarmakten inneha erforderlig till god förmåga att lösa de av statsmakterna ställda uppgifterna.

Förmågan att lösa huvuduppgifterna***Försvara Sverige mot väpnat angrepp***

Försvarsmaktens förmåga att lösa uppgifter i nuvarande omvärldsläge inom ramen för väpnat angrepp bedöms sammantaget som erforderlig. Vid ett försämrat omvärldsläge bedöms brister inom följande områden utgöra de största begränsningarna; ledning, långräckviddig precisionsbekämpning, underrättelseinhämtning, logistik och olika former av understöd med helikopterresurser. Dessutom bedöms uthålligheten som begränsande vid operationer i mer än en riktning.

Försvarsmaktens planering förutsätter att tillräcklig säkerhetspolitisk förvarning erhålls och att successiva anpassningsåtgärder vidtas när hot om väpnat angrepp tilltar. Nuvarande nivå på utbildnings- och övningsverksamhet begränsar på sikt möjligheterna att med angivna tidsförhållanden uppfylla krav enligt förbandsmålsättningar. Kompetensen att leda och utbilda i förband, som är grunden för att genomföra väpnad strid oavsett inom vilken huvuduppgift det sker, riskerar att urholkas.

Hävda vår territoriella integritet

Försvarsmaktens förmåga att hävda svensk territoriell integritet bedöms sammantaget som erforderlig. Avsaknad av ett gemensamt operativt lednings- och övervakningssystem innebär begränsningar.

Bidra till fred och säkerhet i omvärlden

Förmågan bedöms sammantaget som erforderlig. Personalens ökade internationella erfarenhet bidrar till att successivt höja denna förmåga. Ledningsmetod, ledningssystem, materiel och utbildning behöver ytterligare anpassas till NATO ledningsstrukturer. Brister finns fortfarande avseende ammunitions- och minröjningsförmåga. Förmågan begränsas vidare av att Försvarsmakten saknar egna strategiska transportsystem. Den största begränsningen avseende uppgiften att bidra till fred och säkerhet i omvärlden bedöms utgöras av nuvarande system för personalförsörjning.

Förmågan att genomföra fredsframtvingande insatser förbättras efter hand som de materiella och utbildningsmässiga förutsättningarna finns för att organisera, utrusta och utbilda förband för internationella insatser med högre eldkraft, skydd och rörlighet.

Stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar

Förmågan att stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred bedöms sammantaget som god. En utökad samordning med den civila delen av totalförsvaret med anledning av det vidgade hot- och riskperspektivet samt en översyn av författningar relaterade till beredskapssystemet anses dock befogad. Försvarsmakten har tillgång till resurser lämpliga för att vid behov ställas till förfogande i samband med räddningsinsatser och vid annan stödverksamhet.

Förmåga till anpassning

Försvarsmaktens förmåga att på kort sikt (högst ett år efter ett regeringsbeslut) kunna utveckla förmåga att möta insatser av fjärrstridsmedel och begränsade luft-rörliga insatsstyrkor bedöms som erforderlig. Försvarsmaktens förmåga att på medellång sikt (inom fem år efter ett regeringsbeslut) och efter beslut om anpassningsåtgärder kunna möta mer omfattande militära operationer bedöms sammantaget som erforderlig.

Läget i insatsorganisationen

Insatsorganisationen befinner sig i en omfattande omorganisationsfas. Huvuddelen av den tidigare organisationen avvecklas och en ny organisation, organisation 2004, utvecklas. Denna nya organisation utgör grunden för fortsatt utveckling av operativ förmåga, kompetenser och förband mot det nätverksbaserade försvaret.

En detaljerad redovisning av krigsduglighet i insatsorganisationen samt Försvarsmaktens samlade förmåga framgår av hemlig bilaga till Försvarsmaktens årsredovisning för 2001.

2. Planeringsförutsättningar åren 2003-2005

Regeringens budgetproposition för år 2002 och det därpå följande riksdagsbeslutet innehåller en förändrad resursfördelning mellan anslagen. Anslag 6:1 har genom överföring från 6:2 förstärkts med cirka 150 miljoner kronor från år 2003 för att till del finansiera förbättrade förmåner och personskadeskydd för värnpliktiga.

Regeringens planeringsförutsättningar för Försvarmakten för åren 2003-2005 (regeringsbeslut 5, 2001-11-29, Fö2001/560/EPS) innehåller nya förutsättningar för planering och genomförande av verksamheten. Försvarmakten skall, enligt regeringens direktiv, relativt nu gällande planering avdela utökade resurser för genomförande av fredsfrämjande truppinsatser för år 2003.

Försvarmakten redovisar, med grund i regeringens direktiv, en planering för år 2003 där anslagspost 6:1:2 förstärkts med 215 miljoner kronor.

Vidare anges i regeringens direktiv att anslagspost 6:1:2 planeras förstärkas med 515 respektive 815 miljoner kronor för åren 2004 och 2005. Konsekvenser för planeringen åren 2004 och 2005 redovisas i särskild ordning till regeringen.

Försvarmakten har övervägt två principiellt olika alternativ för finansiering av ökningen av anslagsposten 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser.

En finansiering genom ambitionssänkning och ytterligare rationalisering inom förbandsverksamheten har prövats, men inte bedömts möjlig. Redan i nu planerad nivå erfordras en successiv ökning av ambitionen inom förbandsverksamheten om förband anmälda till olika internationella förbandsregister skall kunna ges den förmåga som angavs i samband med att förbanden anmälades.

Det har heller inte visat sig möjligt att med motsvarande ambitionssänkningar inom materielförsörjningen utforma en planering som på en rimlig nivå tillgodoser de krav på materiell förnyelse som genomförandet av planerad ominriktning förutsätter. För att utforma en planering inom oförändrade ekonomiska ramar, inkluderande en förstärkning av anslagspost 6:1:2 och överföring från 6:2 enligt ovan, bedöms ett val behöva ske mellan utveckling av förmågor inom insatsorganisationen alternativt ett fullföljande av redan inlett respektive planerat materielsamarbete.

För att möjliggöra en förstärkning av anslagsposten 6:1:2 under 2003 och med anledning av beslutad överföring från 6:2 till 6:1 har Försvarmakten i föreslagen planering genomfört vissa reduceringar och senareläggningar av planerad materielanskaffning.

Konsekvensbeskrivning avseende reduceringar inom materielanskaffningen för år 2003 framgår av bilaga 1 (hemlig).

Regeringens inriktning för personalförsörjningen innebär delvis ändrade förutsättningar för möjligheterna att personalförsörja förband för internationella operationer. Planeringen kan dock fortfarande inriktas mot att 1 500 personer kontinuerligt och cirka 2 000 under kortare tid kan tjänstgöra i utlandsstyrkan. Säkerheten i förmågan att långsiktigt personalförsörja dessa volymer bedöms dock lägre än med Försvarens tidigare förslag till förändringar av personalförsörjningssystemet.

Försvarens inriktning för åren 2003 och 2004 utbildningen av värnpliktiga mot en utbildningsvolym om cirka 16 000 inryckande värnpliktiga, inkluderande utbildning av 300 korttidsvärnpliktiga för hemvärnets behov. Planeringen från och med 2005 utgår från minst 17 000 inryckande värnpliktiga, inkluderande utbildning av 300 korttidsvärnpliktiga.

Planerad avveckling inom ramen för pågående omstrukturering skall till sin huvuddel genomföras under perioden 2002-2004 med ambitionen att vara helt genomförd 2005. I planeringen har Försvarens avdelat 300 miljoner kronor på materielanslaget för avvecklingskostnader inom förbandsverksamheten.

Regeringens budgetproposition för år 2002 och regeringens planeringsförutsättningar för Försvarens för åren 2003-2005 anvisar följande ekonomiska ramar (Mkr i G 02).

	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
<i>BU 03 planeringsram = Summa 6:1 + 6:2</i>	<i>39 621</i>	<i>38 650</i>	<i>38 650</i>
varav:			
Anslagspost 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser	1 200 ¹⁾	985	985

1) Innehåller enligt regeringens direktiv en förstärkning med 215 miljoner kronor.

Försvarens skall mot bakgrund av ovanstående redovisa en planering inom ovanstående totalramar. Försvarens förslag till fördelning av tillgängliga resurser mellan anslag/anslagsposter framgår av kapitel 5.2.

Planerad förstärkning av fredsfrämjande truppinsatser (anslagspost 6:1:2) för åren 2004 och 2005 enligt regeringens planeringsdirektiv ger följande ekonomiska ramar (Mkr i G 02).

	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
<i>BU 03 planeringsram = Summa 6:1 + 6:2</i>	<i>39 621</i>	<i>38 650</i>	<i>38 650</i>
varav:			
Anslagspost 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser	1 200	1 500	1 800

Konsekvenser för föreslagen planering, mot bakgrund av planerad förstärkning av 6:1:2, redovisas i särskild ordning till regeringen.

3. Överväganden samt inriktning för planering perioden 2003-2005

3.1 Överväganden

Utveckling av insatsförmågan vid förband anmälda till internationella styrkeregister inklusive genomförande av beslutade internationella insatser, utveckling av operativ förmåga hos förband avdelade i förbandsgrupp 1 (Fg 1) samt säkerställande av förmågan att utveckla demonstrator nätverksbaserat försvar 2005 utgör de för verksamheten prioriterade målen.

En hög ambition såväl inom förbandsverksamheten, vad avser utbildning och övningar, som inom materielförsörjningen är en förutsättning för att de prioriterade målen skall kunna uppnås.

På sikt skall alla operativa insatsförband kunna användas för internationell verksamhet. Fortsatt utveckling av förband mot denna målsättning måste dock genomföras i den takt som resurser kan avdelas.

Planeringen skall säkerställa att förband som ställs till förfogande för internationella insatser utvecklas och vidmakthålls. Försvarsmaktens personal skall fortsatt utveckla kompetens att genomföra internationell verksamhet. Detta skall ske genom deltagande i internationella insatser, internationell utbildning och PFF-verksamhet samt där så är lämpligt inom ordinarie grundutbildning.

I syfte att förbättra förutsättningarna för att över tiden kunna personalförsörja förband anmälda för internationella insatser överser Försvarsmakten möjligheterna att utveckla formerna för beredskapskontrakt samt de anställningsavtal som idag nyttjas. Vidare överväger Försvarsmakten att studera ett utvecklat system med beredskapssoldater.

Försvarsmaktens förslag till fortsatt utveckling av internationell förmåga redovisas i bilaga 3 (hemlig).

./3 (H)

Inom ramen för utvecklingen mot ett nätverksbaserat försvar ges demonstrator 2005 högsta prioritet. Planeringen av denna verksamhet omfattar studier, materielanskaffning och verksamhet vid förband som inriktas mot demonstrator 2005.

Planeringen skall vidare syfta till att erforderlig förmåga utvecklas och vidmakthålls vid förband avdelade i Fg 1, så att statsmakternas krav på förmåga att lösa de fyra huvuduppgifterna uppfylls. Härvid skall åtgärder avseende förbandsutbildning, personal- och materielförsörjning samt stödverksamhet inriktas så att beredskapskrav enligt Försvarsplan 2000 kan innehållas.

Utveckling av förmågan vid övriga förband skall ske i takt med att resurser frigörs i samband med genomförande av planerad avveckling.

Nuvarande inriktning för tillväxtförmåga bedöms till del låsa ekonomiska resurser, vilka skulle kunna nyttjas för att bidra till en ökad ambition inom övningsverksamheten. Planeringen innehåller därför förslag till sänkt ambition avseende tillväxtförmåga med befintlig materiel, bl a genom avveckling av materiella mobiliseringsenheter. Utveckling av den långsiktiga anpassningen prioriteras. Därigenom skapas förutsättningar för att överföra resurser till övnings- och utbildningsverksamheten.

För att ytterligare öka säkerheten i planeringen har reduceringar av nuvarande personalvolymen planerats in, bl a inom Försvarets centrala ledning. Detta åstadkoms genom en effektivisering och ökad samordning inom nuvarande organisation.

Reduceringen av det härigenom minskade totalbehovet av yrkesofficerare genomförs till del genom temporära begränsningar inom rekryteringen. Denna åtgärd skall även kopplas till förestående översyn av skol- och utbildningssystem.

Avveckling av anställd personal vid de förband (F 10 och F 16) som kommer att bli föremål för personella omstruktureringsåtgärder t o m 2004-12-31 fullföljs. Övrig omstrukturering genomförs med grund i gällande avtal och föreskrifter för arbetsmarknaden. Inplanering av yrkesväxling fr o m 2006 övervägs inom ramen för Försvarets pågående personalförsörjningsutredningar.

För inriktningen på sikt prioriteras underlagsframtagande inför försvarsbeslutet 2004. Ett brett deltagande och successiv avstämning mellan försvarsmakts- och perspektivplaneringen utgör en förutsättning för ett väl underbyggt underlag.

3.2 Inriktning för planeringen 2003-2005

Under perioden 2003-2005 skall planering och genomförande av verksamheten kraftsamlas till utveckling av insatsförmågan vid de förband som anmälts till internationella styrkeregister inklusive genomförande av beslutade internationella insatser, säkerställa förmågan att utveckla demonstrator nätverksbaserat försvar 2005 samt säkerställa insatsförmåga hos förband avdelade i Fg 1.

Utveckling av förmågan vid övriga förband genomförs i takt med att resurser frigörs i samband med genomförande av planerad avveckling. Prioriteringar av krigsförband framgår av kapitel 4.2 Mål för insatsorganisationen.

Insatsförmågan för förband i utlandsstyrkan samt förband i beredskap att ingå i utlandsstyrkan utvecklas i enlighet med antagna partnerskapsmål. Officerare skall, i större utsträckning än tidigare, genom utbildning, deltagande i internationella övningar, växeltjänstgöring och kursverksamhet förberedas för internationell verksamhet.

Planeringen inriktas mot att varaktigt kunna genomföra internationell verksamhet med upp till 1 500 personer (cirka 2 000 under kortare tid).

Materiell förnyelse skall genomföras så att insatsorganisationens samlade operativa förmåga svarar mot dimensionerande krav. I genomförandet 2003-2005 skall därför materielförsörjningen prioriteras till förband anmälda till internationella styrkeregister och förband avdelade i Fg 1, utveckling av ett nätverksbaserat försvaret samt internationellt materielsamarbete inom ramen för ingångna avtal.

Operativ förmåga inriktas mot att:

- uppfylla militärstrategiska och operativa krav ställda i Försvarsplan 2000 (FP 2000),
- utveckla lednings- och underrättelsesystem inom ramen för ett nätverksbaserat försvar,
- förbättra balans mellan lednings-, underrättelse- och verkanssystem,
- utveckla operativ doktrin, taktiska doktriner samt ledningsmetodik,
- utveckla förmågan till skydd mot NBC,
- utveckla förmågan att upptäcka och bekämpa kryssningsrobotar,
- utveckla förmågan till skydd mot informationsoperationer,
- utveckla förmåga att genomföra långräckviddig precisionsbekämpning samt
- utveckla förmågan till samverkan med civila myndigheter.

Insatsorganisationen inriktas mot att:

- uppfylla militärstrategiska och operativa krav ställda i FP 2000,
- utvecklingen av förband mot målbilden differentieras varvid förbandsutvecklingen kraftsamlas till förband för internationella insatser och övriga förband i Fg 1,
- OPIL omlokaliseras och former för insatsledning vidareutvecklas,
- utveckla ett NBC-kompani till år 2004,
- utveckla en IT-säkerhetsenhet,
- certifiering av förband inom insatsorganisationen utvecklas samt
- hemvärnet blir en integrerad del i de nationella skyddsstyrkorna, varvid en begränsad del av hemvärnet ges en hög beredskap och god förmåga att lösa dimensionerande uppgifter, resterande delar ges lägre beredskap och planering vidtas för att i ett anpassningsskede återta förmågan.

Förmåga till anpassning och utveckling inriktas mot att:

- fullfölja demonstrator 2005 i syfte att utveckla grunderna för ett nätverksbase-
rat försvar samt
- genomföra förändrad planering för tillväxt som innebär att huvuddelen av den
materiel som vidmakthållits för detta ändamål nu avvecklas.

Grundorganisationen inriktas mot att:

- fortsatt utveckla det militära skolsystemet (mål, organisation, lokalisering),
- utveckla Försvarsmaktens garnison i Uppsala och verksamheten vid Malmen
samt
- utveckla FMLOG.

Förbandsverksamheten inriktas mot att:

- vidmakthålla och utveckla kompetens att kunna leda och genomföra väpnad
strid,
- genomföra förbandsutbildning i bataljon (motsvarande) inom ramen för brigad
(motsvarande), såväl nationellt som multinationellt,
- övningar på brigad- och flottiljnivå (motsvarande) främst genomförs som led-
ningsövningar med demonstratorstöd,
- utbildning, inkluderande interoperabilitetsåtgärder, av staber och förband på
olika nivåer genomförs samordnat,
- internationella övningsmoment ingår som en naturlig del vid grundutbildning,
- utbildning och övning av ledningsorganisationen genomförs med CJTF (Com-
bined Joint Task Force) -konceptet som grund,
- genomföra övningar under förbandsövningsskedet med operativt sammansatta
insatsstyrkor under ledning av Operativa insatsledningen samt
- genomföra övningar i telestörd miljö.

Personalförsörjningen inriktas mot att:

- utveckla befintliga anställningsformer för att säkerställa personalförsörjning av
förband för internationella insatser, för flygtidsproduktion samt för att förstär-
ka utbildningsverksamheten,
- skapa en högre flexibilitet i tillsättning av tjänster mellan civil och militär per-
sonal,
- möjliggöra direktrekrytering till officersbefattningar genom en anpassad offi-
cersutbildning,
- ge reservofficerare en tydlig roll såväl inom grundutbildningen som för inter-
nationell tjänstgöring,
- ge värnpliktsutbildningen ökat meritvärde,

- göra internationell tjänstgöring till en naturlig del av anställningen inom Försvarmakten, bl a genom att tjänstgöringen skall vara meriterande och att villkoren för de anställda och deras familjer förbättras.

Frivillig försvarsverksamhet inriktas mot att:

- anpassa utbildningen så att den tillgodoser både nationella och internationella krav i syfte att bl a kunna rekrytera personal för internationella insatser och till de nationella skyddsstyrkorna.

Materieförsörjningen inriktas mot att:

- ny materieförsörjningsstrategi fullföljs,
- civil teknikutveckling tillvaratas,
- utveckla försvarsgemensamma tekniklösningar och interoperabilitet för internationell förmåga,
- fortsätta utvecklingen av system för operativ ledning och samordning, under rättelseinhämtning och övervakning,
- fortsätta utvecklingen av simulatorer, prototyper och demonstratorer bl a för långräckviddig precisionsbekämpning av fasta och rörliga mark- och sjömål. Utvecklingen skall även kunna ge underlag för anskaffning av motmedel mot sådana vapensystem samt
- delta i internationellt materielsamarbete.

Utveckling av Försvarmaktens förmåga till interoperabilitet inriktas mot att:

- avdelade krigsförband blir övade och prövade vad gäller deltagande i internationella insatser enligt överenskomna beredskaps- och certifieringskrav,
- Försvarmakten så långt det är möjligt använder NATO:s metoder och organisationsprinciper,
- förband vilka är anmälda till internationella styrkeregister prioriteras i det medellånga perspektivet (fem år),
- samtliga operativa insatsförband successivt utvecklas för att på sikt kunna nyttjas i internationella insatser,
- standarder för interoperabilitet utgör en naturlig del av arbetet med förbands- och materielmålsättningar.

4. Förslag till mål och uppdrag för år 2003 samt preliminära mål och uppdrag för åren 2004-2005

4.1 Försvarsmaktens huvuduppgifter och krav på förmågor i olika avseenden

4.1.1 Förslag till uppgifter

Försvarsmaktens fyra uppgifter, operativ förmåga och kompetenser enligt regeringsbrevet för år 2002 och regeringens inriktning av Försvarsmaktens militärstrategiska planering m m (H) skall utgöra grunden för Försvarsmaktens utveckling och verksamhet under år 2003.

Förmåga till väpnad strid och utnyttjande av förband i behovssammansatta operativa insatsstyrkor utgör den verksamhet som Försvarsmaktens resurser skall kraftsamlas till, såväl nationellt som internationellt. Härvid skall förmågan avseende NBC och informationsoperationer prioriteras. Vidare skall långräckviddig precisionsbekämpning ges särskild vikt och vidareutveckling av insatsorganisationen göras med det nätverksbaserade försvaret som grund.

Den territoriella integriteten skall hävdas. Den nationella beredskapen skall anpassas till aktuell hotnivå.

Inom ramen för kraven på operativ förmåga prioriteras utveckling av internationell förmåga som gynnar utvecklingen av förmåga till försvar mot väpnat angrepp. I andra hand bör efterfrågade resurser, såväl inom PFF-samarbetet (PARP) som EU HFC, NORDCAPS, UNSAS och SHIRBRIG beaktas.

4.1.2 Anpassningsförmåga

Försvarsmaktens långsiktiga förmåga till anpassning mot nya hot och risker förutsätter kontinuerlig förnyelse. Analys av de särskilda materiella mobiliseringsenheter (MME) som innehåller befintlig men ej krigsorganiserad materiel har genomförts. MME består av en mängd olika system med varierande teknisk/taktisk modernitet och status. MME utgör en av grunderna för Försvarsmaktens tillväxtförmåga. Analysen har genomförts utifrån operativa och ekonomiska aspekter.

Analysen har påvisat att Försvarsmaktens förmåga till tillväxt enligt nuvarande planering med utnyttjande av MME låser ekonomiska resurser utan att svara mot statsmakternas ambition avseende kontinuerlig utveckling av befintliga och framtida förmågor.

Fortsättningsvis prioriteras planering av anpassningsåtgärder enligt följande:

- Utveckling av insatsorganisationens förmåga att möta nya hot och risker. Detta sker bl a genom långsiktiga studier, forskning, teknikutveckling och utveckling av kompetenser, typförband och demonstratorverksamhet i syfte att erhålla kontinuerlig utveckling.
- Planering av tillväxt för att öka insatsorganisationens kvalitet.
- Planering av åtgärder för att höja krigsdugligheten för insatsorganisationen inom tolv månader.

Försvarsmakten avser frigöra resurser genom en förändrad planering av tillväxtförmåga. Vissa MME skall avvecklas, fortsatt vidmakthållas eller överföras till insatsorganisationen enligt hemlig bilaga 7.

./7 (H)

4.1.3 *Nätverksbaserat försvar*

Det nätverksbaserade försvaret, som utgör grunden för utvecklingen av den framtida försvarsmakten, är tillsammans med utveckling av internationell anpassning, prioriterade verksamheter.

Analys av hur denna utveckling påverkar Försvarsmaktens samtliga funktioner har påbörjats.

Utvecklingen mot nätverksbaserat försvar skall ske som en kontinuerlig interaktion mellan doktrin, metod och teknikutveckling och genomföras stegvis med möjligheter att mellan varje steg välja fortsatt utvecklingsväg. Utvecklingen har inletts med en studiefas 2001-2002 vars viktigaste syfte är att ta fram beslutsunderlag för fortsatt verksamhet, utarbeta en accepterad teoretisk säkerhetslösning samt påbörja utveckling av ledningsmetoder. Demonstratorfasen 2003-2006 omfattar främst utveckling av demonstrator nätverksbaserat försvar (Demo 05) som är det första steget mot fortsatt utveckling och inplanering i insatsorganisationen.

För att skapa tillräcklig kompetens och beredningskapacitet har en särskild enhet, benämnd "Ledningsstab NBF" inrättats inom HKV. Enheten har ansvaret för förberedelserna inför demonstrator 2005, vilket bl a omfattar planering, samordning, uppdrag och kompetensförsörjning för de förband som planeras att delta.

4.1.4 Doktrinutveckling

Sammantaget medför Försvarets omdiriktning och det ökade kravet på interoperabilitet ett behov av att militärstrategisk idé och operativa principer för utnyttjande av stridskrafter ingående i insatsorganisationen utvecklas till doktriner. Försvarets omdiriktning omfattar härvid bl a utveckling av en ny militärstrategisk och operativ doktrin. Doktrinutvecklingsarbetet skall vara slutfört under 2004. Koordinerat med denna utveckling utvecklas taktiska doktriner inom respektive taktiskt kommando.

4.2 Mål för insatsorganisationen

Insatsorganisationen skall upprätthålla förmåga att:

- leda och samordna operativ, territoriell och taktisk verksamhet,
- genomföra gemensamma operationer samt
- samverka med civila delar av totalförsvaret.

Insatsorganisationen skall vidare utveckla:

- förmåga att genomföra långräckviddig precisionsbekämpning,
- förmåga att möta olika former av informationsoperationer och NBC-hot,
- förmågan att medverka i internationella insatser även med sjö- och luftstridskrafter samt
- förmåga att samverka med civila myndigheter syftande till att stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred.

Förmågan att genomföra nationella och multinationella operationer med de operativa insatsförbanden prioriteras. Förmågan att genomföra nationella operationer skall utvecklas och den operativa ledningen prövas och utvärderas.

Av bilaga 2 framgår kvantitativa mål i stort för den insatsorganisation som skall vara intagen år 2003, samt en inriktning för åren 2004-2005. Beredskapskrav för krigsförbanden utgår från Försvarensplan 2000 (FP 2000) bilaga 7 samt Försvarets beredskapsorder (FM BerO). ./.2

Inom förbandstyperna prioriteras krigsförband avdelade till förbandsgrupp 1. Inom förbandsgrupp 1 prioriteras förband avdelade till internationella styrkeregister före övriga krigsförband. Inom förbandsgrupp 3 prioriteras de krigsförband som erfordras för att upprätthålla de kompetenskrav som inte tillgodoses inom ramen för förband avdelade till förbandsgrupp 1.

Planeringen utgår från att förband, vilka är anmälda till flera styrkeregister, med till delar divergerande krav på förmågor, primärt skall dimensioneras utifrån de krav som framgår av antagna partnerskapsmål inom ramen för PFF-samarbetet.

Övriga krav iakttas då de ej är resursdrivande i följande prioritetsordning: EU Helsinki Headline Catalogue (HHC), NORDCAPS, SHIRBRIG och UNSAS. Vad avser arméstridskrafter är ansvarsfördelningen inom den nordiska brigaden styrande för vilka förbandstyper som bör utvecklas och anmälas till internationella förbandsregister.

4.2.1 *Insatsorganisatoriska förändringar*

Den insatsorganisationsöversikt som framgår av bilaga 2 innehåller, i förhållande till tidigare års underlag, en tydligare beskrivning av utvecklingsläget. Under pågående ominriktning har ett antal av krigsförbanden ännu ej intagit den struktur och det innehåll, såväl personellt som materiellt, som den planerade insatsorganisationen slutligen skall innehålla. Till del utgörs dessa av krigsförband ur tidigare krigsorganisation. De utgör härvid "arvförband", vilka nyttjas som ram för utvecklingsarbetet. Utvecklingsläget framgår av förkortningarna i respektive årskolumn i bilaga 2.

./2

Försvarsmakten föreslår följande förändringar av insatsorganisationen relativt regleringsbrev för år 2002:

- Telenätenhet redovisas från 2003 under Operativa lednings- och underhållsförband.
- Divisionsstabsbataljon redovisas från 2003 under Operativa lednings- och underhållsförband.
- Uppsättande av JAS 39-divisioner, avveckling av en JA 37-division och en AJS 37-division senareläggs främst med anledning av förseningar i utvecklingen av spaningsförmåga JAS 39.

4.2.2 *Materiell förnyelse i insatsorganisationen*

Materieltillförseln består i allt väsentligt av leveranser av tidigare beställd materiel. Bland annat levereras i närtid stridsfordon, fartyg, helikoptrar och flygplan. De prioriterade förbanden i insatsorganisationen får härigenom ett viktigt tillskott av modern materiel.

De objekt och system som nu är under leverans bidrar till den förmåga som erfordras för lösande av de förändrade uppgifterna för Försvarsmakten. Pågående tillförsel av ny materiel tillgodoser till exempel ställda krav på territoriell integritet samtidigt som materielen kan utnyttjas vid utbildning för och deltagande i internationella insatser.

Tabellen nedan redovisar de viktigaste objekten i den materiella förnyelsen och i vilken omfattning materiel utvecklas och planeras att tillföras Försvarmakten. Utbildning och omsättning av krigsförband sker därefter, vilket innebär att nyutrustade, användbara krigsförband finns tillgängliga först ett antal år efter att materielen levererats.

Objekt	2003
Objektsramar	
Splitterskyddad 12 cm granatkastare (SSG 120)	Utvecklas
Rbs 23	Utvecklas
Måldetekterande artillerigranat (Bonus)	Tillförs
Stridsfordon 90	Tillförs
Stridsvagn 122 Leopard	Tillförs
Torpeder	Tillförs
Korvett av Visbyklass	Utvecklas
Arte 740	Tillförs
Flygburet radarsystem (FSR 890)	Tillförs
JAS 39 Gripen	Tillförs

Objekt	2003
Regerings- och anmälningsobjekt	
Splitterskyddad enhetsplattform (SEP)	Studeras
UAV medelhöjd	Utvecklas
Intelligent artilleriammunition (TCM)	Utvecklas
Pansarterrängbil	Tillförs
Splitterskyddade normpersonbilar	Tillförs
Helikopter 14	Tillförs ¹⁾
Helikopter 15	Tillförs
Korvett Göteborg, halvtidsmodernisering	Genomförs
Ytstridsfartyg Ny	Studeras
Minröjningsfartyg Landsort, halvtidsmodernisering	Genomförs
Fjärrstyrd målmateriel	Tillförs
Ubåt VIKING	Projekteras ¹⁾
Ubåt VGD, halvtidsmodernisering	Genomförs
Stridsbåt 90	Tillförs
Taktiskt radiosystem (TARAS)	Tillförs
Försvarmaktsgemensamt IK/ID-system	Projekteras

1) Samnordisk anskaffning.

4.3 Mål för grundorganisationen

Försvarsmakten skall anpassa och utveckla grundorganisationen mot att innehålla den förmåga som krävs för att kunna organisera, vidmakthålla och stödja de krigsförband och resurser som ingår i insatsorganisationen. Vidare skall grundorganisationen effektivt och rationellt kunna hantera alla de åtgärder som krävs för att utveckla, vidmakthålla eller avveckla personal, förnödenheter, anläggningar, mark och lokaler vid förband, skolor och centrum.

4.3.1 Grundorganisatoriska förändringar

Avvecklingen av F 10 påbörjas 2002-12-31 och skall vara avslutad före 2003-12-31. Avvecklingen av F 16 påbörjas 2003-12-31 och skall vara avslutad före 2004-12-31. OPIL lokaliseras till Uppsala. Lokaliseringen skall inledas så snart som möjligt, varvid organisationsenhetens ledning samt operationsledningen inledningsvis skall prioriteras. Därefter skall huvuddelen av övriga delar av organisationsenheten lokaliseras till samma plats. Lokaliseringen av OPIL skall vara avslutad senast 2004-12-31. Den militära flygutbildningen omlokaliseras från F 10 i Ängelholm (GFU) och från F 16 i Uppsala (GTU) till Malmen i Linköping. GFU skall lokaliseras till Malmen senast 2003-06-30. GTU skall lokaliseras till Malmen senast 2003-12-31.

Organisering av FMLOG skall fullföljas med målsättning att snarast anpassa organisationen i enlighet med Försvarsmaktens ominriktning. Personalmålen skall vara uppnådda senast 2005-12-31.

4.4 Mål för verksamhetsområden

4.4.1 *Förbandsverksamhet*

Inom förbandsverksamheten skall övnings- och utbildningsverksamheten ges ökad prioritet. Väpnad strid skall utgöra grund för utbildningen vid förband och skolor. Insatsorganisationen skall successivt omsättas varvid Fg 1-förband samt förband anmälda till internationella styrkeregister prioriteras.

Mål för förbandsledning

Införande av ett integrerat verksamhetsledningssystem skall fortsätta. Verksamhetsledningssystemet skall vara infört senast 2004.

Mål för förbandsutbildning

Förmågan till väpnad strid i sammansatta och integrerade förband skall utgöra grunden för förbandsutbildningen. Övningsverksamheten skall bedrivas mot bataljon i brigads ram. Övning på brigad- och flottiljnivå (motsvarande) genomförs främst som ledningsövningar med demonstratorstöd.

För vissa förband som deltar inom ramen för utvecklingen av ett nätverksbaserat försvar skall utbildningsmålen differentieras och anpassas till den speciella demonstratorverksamheten.

Förbandsutbildningen genomförs med inriktning PersQ 3. Förband anmälda till internationella styrkeregister skall utbildas för att kunna verka med förmåga jämligt antagna partnerskapsmål. Förband anmälda till internationella styrkeregister skall uppnå anbefalld beredskap.

För att uppnå de kvalitativa målen vid armé- och amfibieförband skall utbildningen utvecklas och samordnas över landet. Varje år utbildas i princip en halv bataljon vid vart och ett av arméns sex mekaniserade och amfibiekårens två utbildningsförband. I förbandsskedet samövar två eller flera förband sammansatta till bataljoner. Med erforderligt stöd av förband ur funktionsplattformar kan således samtliga funktioner i brigadsystemet övas. Efter varje utbildningsår kan tre till fyra bataljoner krigsplaceras i insatsorganisationen.

Försvarsmaktens utbildningssystem skall överses, bl a i syfte att ytterligare öka den operativa effekten av samövningar i bataljon inom brigads ram.

Mål avseende grundutbildning av värnpliktiga

Planering för åren 2003 och 2004 skall utgå från cirka 16 000 inryckande värnpliktiga inkluderande utbildning av 300 korttidsvärnpliktiga för hemvärnets behov. Planeringen från och med 2005 skall utgå från minst 17 000 inryckande värnpliktiga inkluderande utbildning av 300 korttidsvärnpliktiga för hemvärnets behov.

All utbildning skall planläggas, genomföras och följas upp med stöd av UtBR Pedagogiska Grunder. De värnpliktigas delaktighet i utbildningen skall fortsatt utvecklas. Attityden hos utbildningsbefälet skall bidra till att de värnpliktiga känner sig motiverade samt att utbildningen genomförs mot ett klart mål och syfte. All utbildning skall präglas av de demokratiska grundvärdena.

Arbetet med att minska avgångar under grundutbildning skall fortsätta. Former för kontinuerlig mätning av de värnpliktigas attityder till tjänstgöringen skall utvecklas. Det drogförebyggande arbetet som Värnpliktsrådet bedriver gentemot värnpliktiga skall stödjas.

Värnpliktens meritvärde för den enskildes civila yrkesval skall vidareutvecklas inom ramen för militära utbildningsmål.

Försvarsupplysning och medverkan i statsceremonier, i syfte att stärka försvarsviljan och förtroendet för det militära försvaret skall genomföras. Utbildning inom miljöområdet genomförs enligt fastställda miljöplaner.

Nuvarande underlag för beskrivning av inskrivningsbefattningar, information om krigsförband samt information om garnisoner skall utvecklas. Information om möjligheten för kvinnor att genomgå militär grundutbildning skall fortsätta i samverkan med Pliktverket. Regionala nätverk för kvinnliga värnpliktiga skall stödjas.

Mål avseende utbildning av hemvärn

Hemvärnsförbandens utbildning skall så långt det är möjligt genomföras integrerat med övriga förbands utbildning och övningar.

Mål för frivillig försvarsverksamhet

Försvarsmakten skall stödja de frivilliga försvarsorganisationerna så att deras verksamhet bidrar till att vidmakthålla en stark försvarsvilja och ger försvarsverksamheten en bred folklig förankring.

Frivilligutbildningen inriktas mot att vidmakthålla utbildningen på en sådan nivå och med en sådan kvalitet att den leder till god förmåga i förhållande till Försvarsmaktens behov. Befälsutbildning skall prioriteras före övningar i förband. Totalförsvars- och instruktörsutbildning skall breddas och ökas. Möjligheterna att genom frivilligutbildning utnyttja personalen under längre tid än tio år skall tas till vara.

Mål för övrig förbandsverksamhet

Exportfrämjande verksamhet

Försvarsmakten skall kunna stödja svensk försvarsindustris exportansträngningar. Detta uppnås genom att personal och/eller materiel, efter framställan från industrin och på särskilt uppdrag, ställs till förfogande, inom eller utom riket.

Mål för exportfrämjande verksamhet avses prövas fortlöpande.

Avseende större materielsystem skall förmåga till exportstödjande åtgärder upprätthållas för:

- JAS 39 Gripen,
- Ytstridsfunktionen inklusive sjörobot och minröjning,
- Amfibiesystemet,
- Ubåt typ Sjöormen och Näcken,
- Stridsfordon 90 samt
- Flygburet radarspaningssystem.

Försvarsmaktsresurser för särskilda ändamål

Försvarsmakten kan ställa resurser till annan myndighets förfogande i enlighet med statsmakternas direktiv och separata avtal och överenskommelser. Resurserna skall främst utgöras av fartyg, flygplan, helikoptrar och/eller personal. Planering, ledning och uppföljning av sådana resurser skall beaktas och ske i enlighet med gjorda överenskommelser.

Mål för miljöverksamheten

Försvarsmaktens och försvarssektorns övergripande miljöarbete skall bygga på fastställd nordisk Agenda 21 för försvarssektorn.

Arbetet inom ramen för Försvarsmaktens sektoransvar för ekologiskt hållbar utveckling skall fördjupas och ensas inom försvarssektorn.

Det internationella miljösamarbetet med USA, de nordiska länderna och de baltiska staterna skall fortsätta. Samarbetet med Ryssland och Ukraina skall utvecklas.

Användning av ozonnedbrytande ämnen i anläggningar och på fartyg skall avslutas senast 2005.

Riktlinjer för miljöhänsyn skall vara i tillämpning vid all materielanskaffning och materielutveckling.

Arbetet med att begränsa effekterna av skott- och flygbuller skall fortsätta.

Arbetet med att begränsa utsläpp i luft, mark och vatten av skadliga ämnen och fossila bränslen skall fortsätta.

Miljösanering vid avvecklingsobjekt skall fullföljas enligt gällande plan.

Kompetensen inom miljöområdet skall ytterligare breddas och fördjupas.

Samtliga tillståndspliktiga verksamheter enligt Miljöbalken skall tillståndsprövas före utgången av 2004.

Mark och lokalförsörjning

Nyförhyrningar skall göras med mycket stor restriktivitet. Alternativa lösningar till nyförhyrning skall sökas. Detta kan innebära att erforderliga funktioner förhyrs av annan fastighetsägare och mobila koncept undersöks.

Mål avseende personalförsörjning***Allmänt***

Rekrytering och kompetensutveckling av personal skall inriktas mot kompetenser som är gränssättande för insatsorganisationen och för att Försvarmakten över tiden skall kunna lösa internationella uppgifter.

Arbetet för en mer jämställd arbetsplats skall fortsätta och insatserna mot sexuella trakasserier skall fortlöpa i syfte att skapa en bra arbetsplats.

Försvarmakten skall ge prioritet åt ansträngningarna att öka andelen kvinnliga officerare.

Åtgärder för att skapa attraktionskraft för tjänstgöring vid Försvarmakten (det s k tiopunktsprogrammet) skall implementeras efter hand.

Högre flexibilitet vad avser tillsättning av tjänster med civil alternativt militär personal skall tillämpas.

Mål avseende personalutbildning

Skolsystemet skall säkerställa att personalutbildning i ökad utsträckning kvalitets-säkras och bibehållas på en hög nivå. Genomförd utbildning samt målen för personalutbildning skall kontinuerligt utvärderas och analyseras och ge underlag till årlig revidering.

Följande preliminära elevantal (totalbehov) inplaneras för år 2003:

<i>Avser Gren*</i>	<i>Armén</i>	<i>Marinen</i>	<i>Flygvapnet</i>	<i>Hkp</i>	<i>Specialister</i>	<i>Summa</i>
YO-program	**	**	**	**	**	300
TA-program	180	74	102	24	8 (FV)	388
Stabsprogram	107	40	54	11	8 (FV)	220
Chefsprogram						85
RO-program						150
RO nivå 5	115	30	27			172

* Totalt för Försvarmakten.

** Fördelning skall ses över mot bakgrund av reducerad rekrytering till YOP 2003/2004.

Mål avseende yrkesofficerare

Kompetensutveckling av officerare skall tydligare styras av de faktiska behoven. Officerares deltagande i internationell verksamhet skall uppmuntras och ges ökat meritvärde. I syfte att öka rekryteringen av kvinnliga officerare skall förbanden bl a genomföra "minilumpen" för ungdomar i årskurs 2 och 3 på gymnasiet.

Personalmål för yrkesofficerare avlönade av Försvarmakten:

<i>2002-12-31</i>	<i>2003-12-31</i>	<i>2004-12-31</i>	<i>2005-12-31</i>
10 400	10 000	9 750	9 650

Totalvolymen officerare utgår från Försvarmaktens bedömda långsiktiga behov om cirka 9 500 officerare, externa myndigheters behov om cirka 400 st, behov för internationell verksamhet om cirka 300 st samt ett bedömt antal tjänstlediga om cirka 600 st. Efter reduktion av antalet officerare inom central ledning, införandet av FMLOG samt genomförda effektiviseringsåtgärder ger detta en sammantagen totalvolym av cirka 10 800 officerare.

Mål avseende reservofficerare

Behovet av reservofficerare bedöms fr o m 2003 vara cirka 6 500 tillgängliga för placering i befattning.

Mot bakgrund av att Försvarmakten idag har ett antalsmässigt överskott på reservofficerare, samt ett stort antal reservofficerare med tjänstgöringsavtal baserat på äldre kungörelser och förordningar sker avveckling enligt följande inriktning:

- Samtliga reservofficerare enligt 1943 års reservbefälskungörelse avvecklas.
- Samtliga reservofficerare enligt 1972 års reservbefälsförordning avvecklas.
- Samtliga reservofficerare enligt 1990 års reservofficersförordning erbjuds att teckna nytt reservofficersavtal enligt 1994 års reservofficersförordning. De reservofficerare som avstår från att teckna nytt reservofficersavtal avvecklas.

Mål avseende civilanställd personal

Personalmål för civilanställd personal.

<i>Antal årsarbetskraft</i>	<i>2002-12-31</i>	<i>2003-12-31</i>	<i>2004-12-31</i>	<i>2005-12-31</i>
FM totalt	8 220	7 520	7 470	7 295
varav FMLOG	5 725 *	5 475 *	4 925 *	4 675 *

* inklusive RESMAT 175 st.

Avveckling av anställd personal

Omstruktureringsåtgärder genomförs med grund i gällande avtal och föreskrifter för arbetsmarknaden. Avveckling av anställd personal vid förband (F 10 och F 16) som kommer att bli föremål för omstruktureringsåtgärder skall kunna genomföras med stöd av nedanstående åtgärder.

- Yrkesväxling, en möjlighet för yrkesofficerare från 35 års ålder samt civilanställda med >15 års tjänstgöringstid i Försvarmakten.
- Tjänstledighet för att prova annat arbete, tidsbegränsat till högst ett år.
- Avgångsvederlag för yrkesofficerare med fullmakt - stimulera frivillig avgång.
- 58+. Möjlighet att för civil arbetstagare, som senast 2004-12-31 är mellan 58-60 år och som frivilligt begär entledigande från sin anställning i Försvarmakten, erhålla en individuell uppsägningstid om sammanlagt högst två år, som lämnar plats åt uppsagd eller uppsägningshotad yngre personal.
- Tidiga åtgärder, med stöd från Trygghetsstiftelsen.
- Förtida pension. Möjlighet att för yrkesofficerare med fullmakt och som senast 2004-12-31 fyller 55 år att avgå med förtida pension.

Avvecklingsåtgärder skall noga vägas mot behov av personalutveckling bl a för att tillgodose såväl det kortsiktiga behovet som det långsiktiga behovet av kompetens.

Personal som för Försvarmakten har särskilt angelägen kompetens skall undantas från åtgärder enligt ovan.

4.4.2 Beredskap

Allmänt

Planeringen skall utgå från den beredskap som framgår av Försvarmaktens Förvarsplan 2000, bilaga 7 (KH) samt Försvarmaktens beredskapsorder 2002.

Underlag från pågående översyn av Förvarsplan 2000, bl a syftande till att revidera inriktningen av Försvarmaktens beredskap och gällande operativa ramvillkor, skall utnyttjas i planeringen.

Mål avseende beredskap för att försvara Sverige mot väpnat angrepp

Regeringen har i regleringsbrevet för år 2002 uppdragit åt Försvarmakten att utveckla beredskapssystemet för att på ett flexibla sätt kunna möta omvärldsutvecklingar. Försvarmakten skall senast den 1 maj 2002 delredovisa ett förslag till hur beredskapssystemet utgående från dessa inriktningar kan utvecklas. Slutredovisningen skall ske senast den 1 oktober 2002. Fortsatt planering skall så långt möjligt beakta resultatet av pågående arbete med denna redovisning.

Mål avseende beredskap för att hävda Sveriges territoriella integritet

Fortsatt planering skall så långt möjligt beakta resultatet av pågående arbete med redovisning till regeringen enligt stycket ovan.

Mål avseende beredskap för att lämna stöd till samhället

Kraven på förmåga att stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred skall inte utgöra en utgångspunkt för Försvarens utformning och omfattning men skall beaktas i planeringen.

Regeringen har i regleringsbrevet för år 2002 uppdragit åt Försvarens att tillsammans med ansvariga myndigheter fortsätta planeringen för militära stödinsatser inom områden där det enligt regeringen är särskilt viktigt att det finns en tillräcklig beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred. Försvarens skall även fortsätta att utveckla sin förmåga att samverka med civila myndigheter och att kunna lämna stöd till samhället inom skilda områden i enlighet med räddningstjänstlagen (1986:1102) och förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet. Fortsatt planering skall beakta resultatet av detta arbete.

Mål avseende beredskap för internationell verksamhet

Försvarens skall, efter regeringsbeslut i varje enskilt fall, kunna ställa förband med erforderliga stödfunktioner till PFF-samarbetet samt EU, FN eller OSSE förfogande.

Fortsatt planering inriktas mot att säkerställa att Försvarens kan uppfylla de krav på förband och förmågor som framgår av regeringsbeslut 16 (2000-06-21). Antagande av partnerskapsmål inom ramen för Partnerskap för fred, regeringsbeslut 7 (2000-11-09) Anmälan till EU:s styrkeregister för krishantering, regeringsbeslut 5 (2001-09-13) Anmälan till EU:s styrkeregister för krishantering samt regeringsbeslut 16 (2001-12-06) Fastställande av tidpunkt för intagande av snabbinsatsberedskap 2002 och 2003 avseende förband ur arméstridskrafterna. Undantag från ovanstående görs avseende utveckling av mekaniserad bataljon pbv 302, som har avbrutits i enlighet med regeringens beslut i regleringsbrev för år 2002.

Under våren 2002 skall konsultationer ske med NATO avseende antagna partnerskapsmål samt förslag till nya partnerskapsmål inom ramen för PARP.

Planeringen skall inriktas mot att innehålla föreslagen utveckling enligt bilaga 3. Fortsatta överväganden skall göras avseende förbandens beredskap och behov av beredskapskontrakt.

./3 (H)

Försvarssamarbetet inriktas, såväl bilateralt som multilateralt, mot att öka interoperabilitet i enlighet med krav angivna inom ramen för PARP respektive EU HFC.

Inom ramen för European Capabilities Action Plan (ECAP) skall Försvarsmakten delta inom vissa identifierade områden för materielutveckling m m enligt regeringsskrivelse (2001-12-19, Fö2001/115/SI) Instruktion inför möte i EUMC 2001-12-19.

Inom det multilaterala arbetet med de baltiska staterna skall bl a stödet till uppbyggnaden av Baltic Defence College (BALTDEFCOL), den gemensamma baltiska bataljonen under 2002 (BALTBAT) och den baltiska sjöstyrkan (BALTRON) fortsätta, varvid BALTDEFCOL samt bilateralt stöd (som till exempel materiel och kunskapsöverföring till de baltiska staterna) prioriteras.

Därutöver skall Försvarsmakten under en övergångsperiod intill år 2004 kunna medverka med enheter för minröjningsoperationer till sjöss i Baltikum, varvid beslut om ambitionsnivå och insats avgörs från fall till fall, samt även i övrigt medverka i det vidgade Östersjösamarbetet.

Försvarsmakten skall kunna hålla anmälda förband i utlandsstyrkan i enlighet med respektive förbands uthållighetskrav. För beräkning av rekryteringsbehov och beredskapsåtgärder m m planeras upp till 1 500 personer kontinuerligt och cirka 2 000 personer under kortare tid tjänstgöra i utlandsstyrkan fr o m år 2003.

Bemannning av förband med 30 dagars beredskap skall utgöras av personal med beredskapskontrakt.

Inom ramen för NORDCAPS-samarbetet skall planeringen inriktas mot att fullfölja uppsättandet av en styrka av brigads storlek i enlighet med Försvarsmaktens redovisning till regeringen 2001-10-18 (HKV nr 01 800:72049).

Utbildningsansträngningarna (bl a språk, stabsarbetsmetodik och ledningsmetoder) vad gäller internationell samverkansförmåga skall öka. Därvid skall de enheter som kan komma att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser ges företräde.

Utvecklingen av ammunitions- och minröjningsförmågan för internationella fredsfrämjande och humanitära insatser skall fortsätta, varvid bl a förmågan att använda minhundar och maskinell minröjning ökas.

Svenska förhandlingsinsatser avseende nedrustning, rustningskontroll samt förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder skall stödjas och ingångna avtal implementeras.

4.4.3 *Incidentinsatser*

För att kunna hävda Sveriges territoriella integritet skall Försvarmakten kunna genomföra insatser mot incidenter på, över och under ytan.

Planeringen skall inriktas mot att vidmakthålla nuvarande förmåga att ingripa mot kränkningar, men med ett mer rationellt utnyttjande av tillgängliga resurser. Samverkan med Kustbevakningen skall utvecklas så att möjligheter till rationalitetsvinster tillvaratas.

Beredskapen för ingripande mot överträdelser av tillträdesbestämmelserna och för ökat skydd av samhällsviktiga anläggningar (skyddsobjekt) skall planeras så kostnadseffektivt som möjligt.

4.4.4 *Internationella insatser*

Nuvarande planering innebär en successiv ökning av internationella truppinsatser under innevarande försvarsbeslutsperiod. Resurser för förbandsverksamhet, materielanskaffning och materielunderhåll inplaneras så att förband kan avdelas för deltagande i internationella insatser med ambitionsnivå enligt regeringens anmälan.

4.4.5 *Stöd till samhället*

Förmågan till samverkan med civila myndigheter skall fortsatt utvecklas. Beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred planeras för militära stödinsatser tillsammans med berörda myndigheter inom områdena radioaktivt nedfall, elförsörjning, telekommunikationer, försörjning med vatten, radio och TV, översvämningar och dammbrott, massflykt av asyl- och hjälpsökande till Sverige, allvarlig smitta, terrorism, kemikalieolyckor och utsläpp av farliga ämnen till sjöss samt övergripande informationssäkerhet.

Tillsammans med berörda myndigheter skall förmåga att samverka och att kunna lämna stöd till samhället inom skilda områden i enlighet med räddningstjänstlagen (1986:1102) och förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet fortgå.

4.4.6 *Materiel och anläggningar samt forskning och teknikutveckling*

Mål avseende materiel

Materieförsörjningen samt forskning och teknikutveckling skall utgöra en väsentlig del av Försvarsmaktens samlade förmåga och kompetens. Den skall stödja Försvarsmaktens anpassning mot nya hot och risker.

Vid utveckling och anskaffning av ny materiel skall möjligheter till internationellt samarbete utnyttjas. Modulär uppbyggnad som underlättar framtida uppgraderingar av anskaffad materiel skall eftersträvas. Materielanskaffningen skall planeras, så långt möjligt, i korta serier med stegvis utveckling och med utnyttjande av simulering och demonstratorer.

Fastställda strategiska kompetenser inom materieförsörjning, forskning och teknikutveckling skall vidmakthållas.

Utveckling av funktionsmodeller och demonstratorer avseende ledningsfunktionen (lednings-, informations- och kommunikationssystem) skall ha hög prioritet. I närtid koncentreras arbetet mot att etablera demonstrator för nätverksbaserat försvar (Demo 05).

Den långsiktiga materielplaneringen skall innehålla ett ej objektsspecificerat ekonomiskt utrymme som successivt ökas, från en på medellång sikt relativt liten andel till en större andel längre fram i tiden.

Den tekniska systemplaneringen skall skapa incitament för internationellt materielsamarbete. Den skall innehålla utveckling av prototyper och demonstratorer för att möjliggöra erforderliga förberedelser för framtida anskaffning.

Försvarsmaktens systemkompetens skall stärkas genom att nya kompetenser utvecklas efterhand samt genom medverkan i internationella samarbetsprojekt.

Befintliga materielsystem som inte passar in i den framtida målbilden avvecklas före år 2006.

Mål för anläggningsförsörjning

Anläggningsförsörjningen inriktas så att den kan utgöra en integrerad del av Försvarets förmåga att kunna anpassas mot nya hot och risker samt så att inhemsk fortifikatorisk kompetens långsiktigt kan säkerställas.

De anläggningar som inte längre erfordras i insatsorganisationen skall avyttras. Härvid skall den för Försvarets ekonomiskt fördelaktigaste lösningen väljas. Miljösanering genomförs efter hand som resurserna medger detta.

Utvecklingen inriktas främst mot en kombination av fortifikatoriskt skydd, signaturanpassning och sensoraktiva skydd som bildar ett sammanlagt skydd för att motstå framtida hot. Fortsatt utveckling genomförs inom konceptet fast/rörligt skydd.

Försvarets anläggningsförsörjning inriktas mot att kvarvarande anläggningar anpassas för differentierade beredskapskrav. Härvid prioriteras åtgärder i syfte att minska driftskostnader mot bakgrund av ställda beredskapskrav.

Mål för forskning och teknikutveckling (FoT)

FoT inriktas över en stor, men väl avvägd bredd. Långsiktigt skall satsningarna fokuseras till bl a följande områden:

- Trender i framtida konflikters karaktär och därmed av särskild betydelse för vår förmåga till väpnad strid.
- Kunskap om möjligheter och behov av att anpassa stridskrafter, system och plattformar som är av särskild betydelse för att utveckla Försvarets anpassningsförmåga, varvid informations-, sensor-, telekrig- och kommunikationsteknik är av särskild betydelse.
- Identifiering av nya utvecklingsmönster som kan innebära förändrade krav på utformning av Försvarets.

Forskning och teknikutveckling skall främst inriktas mot att bidra till utvecklingen av Försvarets anpassningsförmåga samt mot att kunna stödja internationell verksamhet inklusive skydd mot NBC samt ammunitions- och minröjningsförmåga.

Riktade satsningar skall göras inom delsystemområden där en inhemsk kompetens är av stor betydelse för Försvarets anpassningsförmåga. Ökad tyngd skall läggas på framtagande av teknikdemonstratorer som stöd för kompetensutveckling och vidmakthållande av strategiska kompetenser.

Behov av kunskapsuppbyggnad och kunskapsöverföring för utveckling av NBC-kompani och IT-säkerhetsenhet skall beaktas.

5. Förslag till finansiering perioden 2003-2005

5.1 Planeringsramar från regeringen

Regeringens budgetproposition för år 2002 och regeringens planeringsförutsättningar för Försvarmakten för perioden 2003-2005 ger följande ramar (Mkr i G 02).

	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
<i>BU 03 planeringsram = Summa 6:1 + 6:2</i>	<i>39 621</i>	<i>38 650</i>	<i>38 650</i>
varav:			
Anslagspost 6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser	1 200 ¹⁾	985	985

1) Innehåller enligt regeringens direktiv en förstärkning med 215 miljoner kronor.

Försvarmakten skall i BU 03/SR lämna in en plan enligt ovanstående totalram. Försvarmaktens förslag framgår av kapitel 5.2.

5.2 Plan för respektive anslag

Förbandsverksamheten (anslaget 6:1) har på Försvarmaktens förslag under 2001 förstärkts av regering och riksdag för att inrymma större omställningskostnader än planerat samt ökad utbildnings- och övningsverksamhet för att förbereda förband anmälda till internationella styrkeregister. Efter omfattande uppföljning och styrning av verksamhetens innehåll och genomförande blev slutligt utfall 18 531 miljoner kronor, vilket innebar ett anslagssparande på cirka 60 miljoner kronor.

Genomförande av verksamheten inom anslaget 6:2 Materiel och anläggningar samt Forskning och teknikutveckling år 2001 medförde ett underutnyttjande av anslaget med cirka 2 000 miljoner kronor. Den förskjutna verksamheten från år 2000 och 2001 kommer i första hand att genomföras år 2003.

För åren 2003-2005 föreslår Försvarmakten en fördelning av de samlade ekonomiska resurserna enligt tabell nedan.

Mål och uppdrag enligt kapitel 4 ger följande resursplanering.

(Mkr i prisläge G 02).

Anslag/Anslagspost/ Verksamhetsgren	Anslag/ Anslags- post	2001 Utfall	2002 RB	2003	2004	2005 2)
6:1:1 Förbandsverksamhet	6:1:1	18 531	19 139	19 499	19 203	18 253
1 Förbandsverksamhet	6:1:1	16 163	16 693	17 007	16 749	15 921
2 Beredskap	6:1:1	2 357	2 446	2 492	2 454	2 332
3 Incidentinsatser	6:1:1	7				
5 Stöd till samhället	6:1:1	4				
6:1:2 Fredsfrämjande truppinsatser						
4 Internationella insatser	6:1:2	1 075	1 200	1 200	985	985
6:3 Materiel, anläggningar samt forskning och teknikutveckling	6:2	21 347	21 257	18 922	18 461	19 411
6 Materiel	6:2:1	20 342	19 977	17 701	17 316	18 266
6 Anläggningar	6:2:2	112	300	241	166	166
6 F o T	6:2:3	893	980	980	980	980
6:17 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer						
1 Förbandsverksamhet	6:17 ¹⁾	59	59	59	59	59
UD 5:6 Verksamhet utomlands						
4 Internationella insatser	5:6 ¹⁾	65	65	65	65	65

1) Försvarsmakten har för anslagen 6:17 och UD 5:6 planerat med verksamhet enligt nivå 2002 för åren 2003-2005.

2) I samband med utarbetandet av föreliggande budgetunderlag har tydligt framkommit att en utveckling av de förmågor som krävs för att möta de hot som nu blir tydligare i sina konturer inte kan genomföras inom ramen för en prolongerad ekonomi. Detta förhållande måste ägnas särskild uppmärksamhet i planeringen för perioden 2005 och framåt.

5.3 Prognos för år 2002 samt åren 2003 till 2005

Se bilaga 14 kapitel "Prognos för år 2002 samt åren 2003 till 2005".

5.4 Låneram för anläggningstillgångar

<i>Lånebehov</i> <i>Mkr</i>	<i>2001</i> <i>Utfall</i>	<i>2002</i> <i>Plan</i>	<i>2003</i> <i>Plan</i>	<i>2004</i> <i>Plan</i>	<i>2005</i> <i>Plan</i>
Ingående lån	1 000	1 294	1 586	1 649	1 614
Nyupplåning	655	662	513	450	400
Amortering	361	370	450	485	482
Kvarstående lån	1 294	1 586	1 649	1 614	1 532
Beslutad/föreslagen låneram ¹⁾	1 460	1 700	1 700	1 700	1 700
Utfall/beräknad ränteutgift	51	65	73	73	72
Ränteantagande %	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
Finansiering: anslag 6:1	x	x	x	x	x

1) Lånebehovet för Försvarsmakten stiger från och med år 2001 på grund av stor restriktivitet i nyinvesteringar under omplaneringsperioden 1999-2000 samt att från 2001 tillkom ett statsflygplan (VIP) vilket lånefinansieras (cirka 250 miljoner kronor).

5.5 Avgifter och andra inkomster**Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen**

(Mkr)

	<i>2001</i> <i>Utfall</i>	<i>2002</i> <i>Plan</i>	<i>2003</i> <i>Plan</i>	<i>2004</i> <i>Plan</i>	<i>2005</i> <i>Plan</i>
Totalt § 4 avgifter	626	430	430	400	400

Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag

(Mkr)

	<i>2001 Utfall</i>	<i>2002 Plan</i>	<i>2003 Plan</i>	<i>2004 Plan</i>	<i>2005 Plan</i>
Hyror avseende elev- och befälshotell					
Övertalig materiel	71	80	80	80	80
Reservmateriel	98	110	110	110	110
Drivmedel	41	37	37	37	37
Transportverksamhet	77	65	65	65	65
Marketenteriverksamhet	15	15	15	15	15
Övrig förplägnadsverksamhet (ny fr o m 2002)	-	55	55	55	55
Extern verkstadsverksamhet	360	300	300	300	300
Personalbutiksverksamhet	6	4	4	4	4
Kursavgifter hänförliga till PFF-verksamhet	0				
Flygmedicinska uppgifter för civil luftfart	2	2	2	2	2
Verksamhet enligt förordningen (1986:1111) om militär medverkan i civil verksamhet	0				
Summa	670	668	668	668	668

Beloppet för övertalig materiel är osäkert.

Övriga inkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag

(Mkr)

	<i>2001 Utfall</i>	<i>2002 Plan</i>	<i>2003 Plan</i>	<i>2004 Plan</i>	<i>2005 Plan</i>
Totalt	57	25	25	25	25

5.6 Räntekontokredit och anslagskredit

Räntekontokrediten för Försvarmakten är 3 000 miljoner kronor enligt RB 2002. Räntekontokrediten har reducerats under ett antal år och är nu enligt Försvarmakten på en rimlig nivå. Försvarmakten föreslår att anslagskrediten år 2003 för anslagspost 6:1:1 är 3 % av anslagsposten, för anslagspost 6:1:2 är 300 miljoner kronor och för anslaget 6:2 är 3 % av anslaget.

5.7 Bemyndiganden

Försvarsmaktens behov av bemyndiganden år 2003 framgår av bilaga 13 (hemlig). /13 (H)

5.8 Övriga förslag till förändringar i kap 2 Finansiering och kap 3 Undantag från EA-regler i RB för år 2002 att gälla fr o m 2003

Anslagspost 6:17:1 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret

Förslag:

Försvarsmakten föreslår att anslagsposten prisuppräknas med 10 % eftersom den ej har justerats sedan 1994 (motsvarande framställning ingår i ÖCB budgetunderlag).